

**İLKÖĞRETİM OKULLARI (6., 7., 8. SINIFLAR) İÇİN
HAZIRLANAN TÜRKÇE SÖZLÜKLERİN TÜRKÇE DERS
KİTAPLARINDAKİ SÖZ VARLIĞINI YANSITMASI
BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ***

Engin YILMAZ**

Yonca KOÇMAR***

ÖZET

İlköğretim Okulları (6., 7., 8. sınıflar) için hazırlanan Türkçe sözlüklerin; Türkçe ders kitaplarındaki (MEB; 6., 7., 8. sınıflar) "söz varlığı"nı yansıtma düzeyini belirlemek ve sözlük hazırlayıcılara çeşitli öneriler getirmek üzere hazırlanan bu çalışmada betimsel araştırmalardan tarama modeli kullanılmıştır. Sözlükçülük ve okul sözlükçülüğü üzerinde durularak; sözlük hazırlama esasları açıklanmış ve okul sözlüklerinin eğitim-öğretimdeki işlevlerine ve yararlarına değinilmiştir. İlköğretim 6., 7., 8. sınıflara yönelik olarak hazırlanan değişik tarihlerde, değişik yayınevleri tarafından yayımlanmış toplam 5 (beş) Türkçe Okul Sözlüğü olasıya dayalı basit tesadüfi örnekleme yoluyla seçilmiştir. Belirlenen sözlükler, modern Sözlükbilim yöntem ve ilkelerine uygunluk bakımından incelenmiştir. Ders kitaplarındaki anlatı metinleri taranarak, "Cibakaya 2.2." dizin programına aktarılmış ve alfabetik dizin elde edilmiştir. Alfabetik dizinin "a" maddesini oluşturan madde başı birimlerin sıklık değerleri ve belirlenen 5 (beş) Türkçe okul sözlüğünde bulunma durumları saptanarak tablo halinde gösterilmiştir. Araştırma sonucunda; İlköğretim Okulları için hazırlanan Türkçe sözlüklerin, Türkçe ders kitaplarındaki söz varlığını yansıtma düzeylerinin yeterli olduğu, ancak modern Sözlükbilim yöntem ve ilkelerinden yeterince yararlanılmadan hazırlandığı ortaya konulmuştur.

Anahtar Sözcükler: Türkçe Ders Kitabı, Söz Varlığı, Okul Sözlüğü, Sözlükbilim.

**THE EVOLUTION OF THE TURKISH DICTIONARIES THAT
PREPARED FOR ELEMENTARY EDUCATION (6th, 7th, 8th GRADES)
TO REFLECT THE VOCABULARY OF THE TURKISH TEXTBOOKS**

ABSTRACT

This study prepared for determining the level of the Turkish dictionaries that prepared for elementary education (6th, 7th, 8th grades) reflection "vocabulary" in Turkish textbooks (MEB; 6., 7., 8. grades). This study prepared for bringing various suggestions to dictionary preparatories. This study used screening model that is in the descriptive researches. About lexicography and school lexicography, dictionary preparation principles explained and functions and benefits of the dictionaries at the school education have been mentioned. Totally, 5 (five) Turkish school dictionaries that prepared for elementary

* Bu çalışma; Ege Üniversitesi tarafından 1-3 Ekim 2009 tarihinde düzenlenen 18. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı'nda sözlü bildiri olarak sunulan aynı adlı bildirinin genişletilerek ve gözden geçirilerek makale haline dönüştürülmüş şeklidir.

** Doç. Dr., Sakarya Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi Anabilim Dalı.
e-posta: eyilmaz@sakarya.edu.tr

*** Arş. Gör., Sakarya Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalı.
e-posta: ykocmar@sakarya.edu.tr

education (6th, 7th, 8th grades) were published by different publishing houses in various dates. They were selected through simple random sampling based on probability. Determined dictionaries were examined in terms of compliance modern lexicology principles and methods. Narrative texts in the textbooks were scanned and transferred to an index programme that was called "Cibakaya 2.2." and alphabetical index was obtained. Frequency of lexeme "a" in alphabetical index by identifying situations are shown in table. As a result of research; Turkish school dictionaries that prepared for elementary education (6th, 7th, 8th grades) reflecting the vocabularies may be said to be adequate levels in Turkish textbooks but methods and principles could not get enough from modern Lexicology.

Key Words: Turkish Textbook, Vocabulary, School Dictionary, Lexicology.

1. GİRİŞ

Türkçe dersi her şeyden önce dil öğrenme ve dil becerilerini geliştirmeye yöneliktir.

Türkçe öğretimiyle, öğrencilere okuma ile ilgili davranışların kazandırılmasında, iki temel bileşen üzerinde durmak gerekir:

1. Okuma beceri ve alışkanlığı kazandırmak,
2. Okuduğunu anlama ve değerlendirme gücü kazandırmak.

Okuma etkinliğinin temel amacının, iletileni anlamak olduğu düşünüldüğünde; okuduğunu anlama becerisinin en temel değişkeninin "sözcük dağarcığı zenginliği" olduğu söylenebilir. (Sever, 2004)

Öğrencilerin sözcük dağarcığını zenginleştirmenin belli başlı yollarını şöyle sıralayabiliriz:

- Sözlük kullanma alışkanlığı geliştirme.
- Gözlem ve yaşantılara yer verme.
- Öğrenci düzeyinde seçme yazılar ve eserler okutma.
- Sözcükleri yapı yönünden inceletme.
- Eşanlımlı, yakın anlamlı ve karşıt anlamlı sözcük çalışmaları yaptırma.
- Karşılaşılan yeni sözcükleri öğretme ve onlarla yeni cümleler kurdurma. (Kavcar, 2005)

Türkçe öğretiminde, okunanı gerçek boyutlarıyla kavramak, ele alınan metnin dil ve düşünce yönünden değerlendirilmesini gerektirir. Sözcükleri ayırma, tanıma, bunları anlamları ile birlikte algılama ve anlamı kavrama, değerlendirme sürecinin en temel eylemleridir.

Söz dağarcığı, öğrencinin okuduğunu anlamadaki başarısını birinci derecede etkileyen bir etmendir. Çünkü, sözcükler anadilinin yapı taşlarıdır. Sözcük düşünebilmenin en somut birimidir. Okunanın tam ve doğru olarak algılanmasını da büyük ölçüde sözcük dağarcığı zenginliği

belirler. Bu ilişkiler değerlendirildiğinde, anadili öğretiminin sözcükler ve tümceler üzerinde çalışmakla gerçekleştirilebileceği ortaya çıkar. (Sever, 2004) Çocuk edebiyatı ürünleri, çocuğa göre durumlar oluşturarak Türkçenin anlatım gücünü yansıtır, söz varlığının öğelerini örneklendirir. (Sever, 2008)

Sözvarlığının temeli bir dilin örgüsünü oluşturan sözcüklerdir. Sözcükler, sözcükbilim alanı altında incelenmektedir ve doğal olarak sözlükbilimle çok yakından ilişkilidir. (Maclaren, 2007) Sözlük sözvarlığı öğelerini öğrenmek için başvurulan kaynaklardır. Bu nedenle yapılan tanımların, verilen örneklerin anlaşılır ve tutarlı olması, sözlüğün amacına ulaşması için şarttır. (Sayalı, 1992)

Söz varlığı;

- Bir dildeki sözcüklerin tümü.
- Bir bilgi dalına ilişkin terimlerin tümü.
- Bir sözlükteki sözcüklerin tümü.
- Bir kimsenin, yazarın, edebiyatçının kullandığı sözcüklerin tümü. (Çotuksöken, 1992)

Çocuğun ana dili eğitimi sırasında anlamını bilmediği sözcüklerle karşılaşacağı muhakkaktır. Çocuk, öncelikli olarak metinlerde geçen ya da öğretmen tarafından kullanılan yeni sözcüklerin anlamını bağlamdan hareketle çıkarsamaya çalışacaktır. Bunda başarılı olamadığı takdirde, kullanması gereken en güvenilir ve kullanışlı kaynak "sözlük"tür. Öğrencilerin okuma, konuşma ve yazma becerilerinde kendi yaş dönemine uygun, ideal kapasiteye ulaşmaları için "sözlük kullanma alışkanlığı" kazanmaları son derece önemlidir.

Sözlük; her ortamda, her yerde kullanılabilecek bir kaynak özelliği göstermektedir. Bunun için sözlüklerin iyi hazırlanması gerekir. Piyasada çok sözlük olmasına rağmen bunların gerekli özen gösterilmeden hazırlandığı anlaşılmaktadır.

Bizim burada asıl üzerinde duracağımız; İlköğretim İkinci Kademe Türkçe ders kitaplarında yer alan, çeşitli yazarlar tarafından kaleme alınan anlatı metinlerinin söz varlığını İlköğretim Okulları (6., 7., 8. sınıflar) için hazırlanan Türkçe sözlüklerin hangi düzeyde yansıttığını belirlemektir.

1.1. Araştırmanın Amacı

İlköğretim Okulları (6., 7., 8. sınıflar) için hazırlanan Türkçe sözlüklerin, modern Sözlükbilim yöntem ve ilkelerine uygunluk bakımından inceleyerek, "yapılandırmacı yaklaşım"a göre hazırlanan

Türkçe ders kitaplarındaki (6., 7., 8. sınıf) "söz varlığı"nı yansıtmaya düzeyini belirlemek.

1.1.1. Araştırmanın Alt Amaçları

- 1) Sözlükçülükle ilgili temel kavramları ve "Okul sözlüğü" oluşturmada kullanılan temel ilke ve esasları ortaya koymak ve sözlük hazırlayıcılarına çeşitli öneriler getirmek,
- 2) Bir eğitim-öğretim materyali olarak okul sözlüklerinin eğitim ve öğretimdeki işlevlerini, yararlarını ortaya koymak,
- 3) İlköğretim Okulları (6, 7, 8. sınıflar) için hazırlanan Türkçe sözlük yazar/yazarlarının "Sunuş" (ön söz) bölümlerinde belirledikleri amaçlar ile sözlük hazırlama yöntemlerinin örtüşüp örtüşmediğini ortaya koymak,
- 4) Türkçe ders kitaplarındaki "a" harfiyle başlayan sözcükleri tarayarak söz varlığını ortaya koymak,
- 5) Türkçe ders kitaplarındaki "anlatı metinleri"nin taranmasıyla oluşturulan "a" harfiyle başlayan sözcüklerin, saptanan (beş) sözlükteki bulunma ve sıklık değerlerini belirleyip, "a" maddesi altında görülen söz varlığı değişikliklerini ortaya koymak.

1.2. Araştırmanın Önemi

Okullarda sözcük öğretimi, kavram oluşturma çalışmaları ve bu çerçevede sözlük kullanımının yaygınlaştırılması; semantik gelişmeyi hızlandırması ve gramer bilgisine dayalı anlamlandırmayı geliştirmesi bakımından önem verilmesi gereken etkinliklerdir. Öğrencinin elinde bulunacak sözlüğün de birinci el kaynak niteliği olma özelliğini taşıması gerekmektedir.

1.3. Araştırmanın Sınırlılıkları

Araştırmamız,

- 1) 1945-2009 yılları arasında çeşitli yayınevleri tarafından hazırlanan ve İlköğretim II. Aşamayı kapsayan 5 (beş) Türkçe okul sözlüğü ile,
- 2) 2008-2009 Eğitim-Öğretim yılında Sakarya İli'nde okutulmuş (MEB Yay.) İlköğretim 6., 7., 8. Sınıflar Türkçe ders kitapları ve bu kitaplardaki "anlatı metinleri" ile,
- 3) Belirlenen sözlükler ve ders kitaplarındaki anlatı metinlerinin "a" harfi ile başlayan madde başı birimleri ile,

- 4) Belirlenen madde başı birimlerin temel anlamları ile,
- 5) Sözlükçülük ve okul sözlükleriyle ilgili yapılan araştırma ve incelemelerle sınırlıdır.

2. KURAMSAL AÇIKLAMALAR

İyi bir ana dili eğitimi görmüş kimse, kendisine anlatılmaya çalışılmış bir bilgi, duygu ya da düşünceyi, herhangi bir noktayı atlamadan; sırasını bozmadan, olduğu gibi kavrayabilir, anlayabilir. İlköğretim döneminde okul, dil öğrenimini önce bir sistem içine sokar. Yavaş yavaş öğrencilere dilin kurallarını sezdirir, onların dillerini bu kurallara uygun olarak kullanmalarında bir bilince varmalarını sağlar (İlköğretim Okulu Türkçe Yazı Programı, 2000).

2.1. Sözlük

Lâtince “sözlük” anlamına gelen *dictionnarium sözcüğünü* Kostanz piskoposu Salomon, 9. yy’de “ansiklopedi” anlamında kullanmıştır. 1225’te John Garland ise, *dictionnarium’u “sözlük” anlamında ilk kullanan* kişidir (Aksan, 2007).

2.1.1. “Sözlük”ün Tanımı

- 1) Sözlük: “Bir dilin bütün veya belli bir çağda kullanılmış kelime ve deyimlerini alfabe sırasına göre alarak tanımlayan, açıklayan veya başka dillerdeki karşılıklarını veren eser, lügat” (TDK, *Türkçe Sözlük*, 2005).
- 2) Sözlük: “Bir dilin söz varlığını veya söz varlığının belli bir bölümünün bir amaç doğrultusunda derleyerek tanımlayan, yazılı metinlere dayanarak örneklendiren, kimi zaman da dil bilgisi açıklamalarına yer veren farklı nitelik ve genişlikte olabilen yapıttır” (Kaya, 2007).
- 3) Sözlük: “Genellikle bir dilin (veya karşılaştırmalı olarak birden çok dilin) belli bir döneminin -özellikle de son döneminin- söz varlığının bütününün veya çeşitli uzmanlık alanlarını ilgilendiren özel bir bölümünün, alfabetik veya kavramsal olarak ortaya konulmasını amaçlayan; içerdiği söz varlığındaki *sözlüksel birimlerin* (İng. *lexeme*) ölçünlü dildeki (veya kullanıldığı alandaki) ana biçimlerini, bu biçimlerin vurgu ve tonlamaya göre geçirdiği ses temelli değişiklikleri, kökenlerini, bağlam içindeki kullanım alanlarını, dâhil olduğu çeşitli dilsel tabakaları; bir dil birimi olarak ait olduğu sınıf ve türleri, bağlam

içinde gösterdiği çeşitli dil bilgisel özellikleri, anlam/anlamalarını - genellikle- ortak yazı dilinden taranarak belirlenmiş tanıklı (imzalı) örneklerle tanımlayarak veren, bu sözlüksel birimlerin geçtiği deyim, atalar sözü, kalıp söz, birleşik şekilli dil öğelerini de kapsayan, ana dili ve yabancı dil öğrencileri için temel başvuru kaynağı"dır (Yılmaz, 2009).

2.2. Sözlükbilim Nedir?

Sözlükbilim (İng. lexicography), "sözlük hazırlamadaki aşamaları ortaya koyup, sözlüklerin içeriksel olarak daha da gelişmesini sağlayan; söz varlığının ortaya konulmasında uygun yöntemler belirleyip, sözlük hazırlayıcılarının dikkat etmesi ve uyması gereken ilkeler koyan, bir dilbilim dalı" (Aksan 2007) olarak tanımlanabilir.

2.3. Sözlüklerde Bulunması Gereken Öğeler

1. Sözcüğün dilde kesinleşmiş bulunan yazı biçimi, vurgu ve söylenişi,
2. Dil bilgisi türleri içindeki yeri (ad, eylem, vb.),
3. (Sözlüksel) Tanım,
4. Verilen tanıma kanıt oluşturabilecek örnek (tanık) cümleler.

Özel adlar ve eylemlerin/adların çekimli biçimleri sözlükte yer almaz. Amacı ve niteliği ne olursa olsun bütün sözlüklerdeki maddeler en az 4 öğeden oluşur.

2.4. Modern Bir Sözlüğün Hazırlanmasında Geçerli Olan Aşamalar

Sözlük hazırlamada en önemli hareket noktası, "amacın belirlenmesi"dir. Bir sözlüğün hazırlanması başlıca şu aşamalardan oluşur:

- 1) Sözlük hazırlayıcılarının belirlenmesi,
- 2) Hedef kitlenin belirlenmesi,
- 3) Amacın belirlenmesi,
- 4) Zamanın belirlenmesi,
- 5) Yöntemin belirlenmesi,
- 6) Yazılı ürünlerin belirlenmesi,
- 7) Sözlüksel birimlerin (madde başı öğelerin) belirlenmesi,
- 8) Sözlüksel birimlerin tanımlanması (Yılmaz, 2009).

2.5. Okul Sözlükleri

1945 yılında Mustafa Nihat ÖZÖN okul sözlüklerinin ilki olan Türkçe okul sözlüğünü (İnkılâp Kitabevi, İstanbul, 1945) yayımlamıştır. Okul sözlüklerinin ilki olan bu sözlük daha sonraları bazı değişiklikler yapılarak piyasaya sürülmüştür.

2.5.1. Zaman Ölçütüne Göre (İlköğretim) Okul Sözlükleri

- İlköğretim I. Aşamayı (1.-5. sınıflar) kapsayan sözlükler,
- İlköğretim II. Aşamayı (6, 7, 8. sınıflar) kapsayan sözlükler,
- Zorunlu İlköğretim dönemini (1.-8. sınıflar) kapsayan sözlükler.

2.6. Sözlük Kullanımının Başlıca Yararları

- 1) Öğrencilerin ve toplumun Türkçeyi daha iyi öğrenmesi, günlük hayatında doğru kullanmasına katkıda bulunmak,
- 2) Öğrencilerin, sözcük ve kavram dağarcıklarını geliştirerek anlama/anlatma yeteneklerini geliştirmek,
- 3) Bilmediği bir şeyi nereden ve nasıl öğreneceğini (kaynak eser kullanımını) öğrenen öğrencinin problem çözme yeteneğini geliştirmek,
- 4) Kelimelerin kullanımını bir yapı içinde göstermek için verilen örnekler vasıtasıyla öğrencinin şiir, hikâye, roman vb. türlerle, Türk dilinin inceliğini ve etkileyici güzelliğini tanımasını sağlamak (Budak, 2000).

3. YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Modeli

İlköğretim Okulları (6., 7., 8. sınıflar) Türkçe ders kitaplarındaki metinlerden seçilen kelimelerin, belirlenen sözlüklerdeki var olma durumlarını tespit etmek için betimsel araştırmalardan tarama modeli kullanılmıştır.

3.2. Evren ve Örneklem

Araştırmamızın "evren"ini İlköğretim Okulları (6., 7., 8. sınıflar) için hazırlanan ve 2008-2009 Eğitim-Öğretim yılında okutulan Türkçe ders kitapları ve İlköğretim Türkçe okul sözlükleri oluşturmaktadır.

Araştırmanın "örneklemi"ni ise; 2008-2009 Eğitim-Öğretim yılında Sakarya İli'nde okutulan (MEB Yay.) Türkçe ders kitaplarındaki anlatı metinlerinin "a" harfiyle başlayan madde başı birimleri ve İlköğretim II. Aşama Türkçe okul sözlükleri arasından olasılığa dayalı basit tesadüfi örnekleme yoluyla seçilen 5 (beş) sözlük oluşturmaktadır.

3.3. Verilerin Toplanması

Araştırmaya konu olan İlköğretim 6., 7., 8. sınıflara yönelik olarak hazırlanan değişik tarihlerde, değişik yayınevleri tarafından yayımlanmış toplam 5 (beş) Türkçe okul sözlüğü belirlenerek kısaca tanıtımları yapılmıştır. MEB, TTK Başkanlığı tarafından onaylanmış ve 2008-2009 Eğitim-Öğretim yılında Sakarya İli'nde okutulmuş İlköğretim 6., 7., 8. sınıflar Türkçe ders kitaplarındaki "anlatı metinleri"nin tamamı bilgisayar ortamına aktarılmış, "Cibakaya 2.2" dizin programı yardımıyla "alfabetik dizin" oluşturulmuştur.

Elde edilen alfabetik dizinin "a" maddesini oluşturan madde başı birimlerin sıklık değerleri ve belirlenen 5 (beş) sözlükte bulunma durumları saptanarak tablo halinde gösterilmiştir.

3.4. Verilerin Çözümlemesi

İncelenen (İlköğretim Okulları 6., 7., 8. Sınıflar) Türkçe sözlükler:

1) Akçağ Yay., (haz. Ahmet Doğan), (2008), İlköğretim Türkçe Sözlük 6-7-8, Ankara, 490 s.:

- Sunuş: Kelimelerin imlasında AKDITYK tarafından 2000 yılında yayınlanan İmla Kılavuzu'ndan faydalanılmıştır. 13.581 madde başı kelime bulunmaktadır (s. IV-V),
- Kısaltmalar: İtalik (eğik) olarak yazılmıştır (s. VI),
- Madde başı kelimeler: Siyah kalın puntıyla dizilmiştir. Önce kelimenin türü, sonra anlamları sıralanmıştır. Örnek cümlelere yer verilmemiştir.

2) Arkadaş Yay., (haz. Ali Püsküllüoğlu), (2009), İlköğretim 6., 7., 8. Sınıflar İçin Türkçe Sözlük, 15. baskı, Ankara, 621 s.:

- Birkaç Söz: "Bu küçük sözlük, size yardımcı olmak için hazırlanmıştır. Onda sizin düzeyinizdeki öğrencilere yetecek bir sözcük dağarcığı vermeye çalıştım" (s. 5),
- Açıklamalar: 14 madde altında toplanmıştır (s. 6-7)
- Kısaltmalar: İtalik (eğik) olarak yazılmıştır (s. 8-10),
- Madde başı kelimeler: Siyah kalın puntıyla dizilmiştir. Önce kelimenin türü, sonra hangi dile ait olduğu (kısaltmalarıyla) belirtilmiş, anlamları sıralanmıştır. Örnek cümlelere yer verilmemiştir.

3) Esen Yay., (haz. Temel Ateş), (2003), Örnekli Türkçe Sözlük İlköğretim II. Aşama, 3. Baskı, Ankara, 846 s.:

- Sunuş: “Bu sözlük, ilköğretim okulları ikinci aşama öğrencileri için hazırlandı. Bu nedenle sözlüğün hazırlanışı sırasında, bu düzeydeki ders kitaplarıyla yardımcı kaynaklar taranarak öğrencilerin gereksinimlerini karşılayacak sözcüklerin seçilmesine ve kolay anlaşılır bir dille açıklanmasına özen gösterildi” (s. IV).
- Sözcüklerin açıklanmasında izlenen yöntem: (s. IV-V).
- Sevgili Öğrenciler,: “Tüm çalışmalarınızda sözlüklere, değişik kaynaklara ve imla kılavuzuna başvurmayı alışkanlık durumuna getirmeniz, başarınızı kesinlikle, olumlu yönde etkileyecektir” (s. VII)
- Sözlükte kullanılan özel işaretler: (s. VIII),
- Madde başı kelimeler: Siyah kalın puntıyla dizilmiştir. Önce kelimenin türü, sonra hangi dile ait olduğu (kısaltmalarıyla) belirtilmiş, anlamları sıralanmıştır. Anlamlar sıralanırken kelimeler küçük harfle başlatılmıştır. Sözlüğün adı, “Örnekli” olmasına rağmen örnek cümlelere rastlanamamıştır.

4) Serhat Yay., (haz. Serhat A.Ş. Yayın Kurulu), İlköğretim 6., 7., 8. Sınıflar İçin Türkçe Sözlük, İstanbul, 640 s.:

- SEVGİLİ ÖĞRENCİLER,: “Yüzbinlerce sözcükten oluşan bir dildeki tüm sözcükleri belleğinde saklamak bir kişinin başarabileceği işlerden olmadığı için sözlükler yazılmış, yayımlanmıştır. Bu yüzden gerek duyduğumuzda sözlüklerimize bakmaktan, hatta zaman zaman onları bir kitabı okur gibi okumaktan çekinmemeliyiz” (s. 5),
- Sözlükle İlgili Açıklamalar: (s. 6-7),
- Sözlükte Kullanılan Kısaltmalar: (s. 8)
- Madde başı kelimeler: Siyah kalın puntıyla dizilmiştir. Önce kelimenin türü, sonra anlamları sıralanmıştır. Örnek cümlelere yer verilmemiştir.

5) TDK Yay. (haz. İlköğretim Okulları İçin Türkçe Sözlük Çalışma Grubu), (2005), İlköğretim Okulları İçin Türkçe Sözlük, Ankara, 774 s.:

- Sunuş: “İlköğretim öğrencilerinin gereksinimini karşılamak üzere özel bir sözlük hazırlanması amacıyla kurduğumuz çalışma grubu öncelikli

olarak bu sözlüğe hangi sözcüklerin, terimlerin, deyimlerin girmesi gerektiğini belirlemiştir. Çalışmada TDK'nin altmış yıldır yayınlamakta olduğu Türkçe Sözlük temel alınmış, ilköğretim müfredatına göre seçilen sözlerin tanımları ve anlamları öğrencilerin yaş düzeyine göre yeniden yazılmıştır” (s. I-IV).

- Kısaltmalar: Yoktur.
- Madde başı birimler: “Bu sözlükte madde başı olarak 11.630 söz bulunmaktadır. Yazı dilimizin sözlüğü *Türkçe Sözlük*'ün 10. baskısında 104.481 söz varlığı bulunmaktadır” (s. III). Madde başı kelimeler, kırmızı kalın puntuyla dizilmiştir. Önce kelimenin türü, sonra anlamları sıralanmıştır. Örnek cümlelere yer verilmemiştir.

İlköğretim 6., 7., 8. sınıflar Türkçe ders kitaplarındaki "anlatı metinleri"nde geçen "a" harfiyle başlayan madde başı birimlerin sıklık değerleri ve belirlenen 5 (beş) Türkçe okul sözlüğünde bulunma durumları EK bölümünde Tablo 1'de yer almaktadır.

4. BULGULAR VE YORUMLAR

Türkçe ders kitaplarının taranması ile elde edilen 194 madde başı birimin, incelenen sözlüklerle karşılaştırılması sonucu; mevcut sözlüklerin ders kitaplarındaki söz varlığını yansıma düzeyi ile ilgili olarak şu bulgular elde edilmiştir:

- 1) Ders kitaplarının içerdiği madde başı birimlerin sözlükte bulunma durumlarını özetleyen tablo şu şekildedir:

Tablo 2: Sözlüklerin Ders Kitaplarındaki Söz Varlığını İçerme Durumları

Sözlükler	Ders kitaplarının içerdiği madde başı birimlerin sözlükte bulunma sayısı:	Ders kitaplarının içerdiği madde başı birimlerin sözlükte bulunma yüzdesi:
Arkadaş Yay.	158	%81,44
Esen Yay.	158	%81,44
Akçağ Yay.	157	%80,51
TDK Yay.	153	%78,86
Serhat Yay.	111	%57,21

- 2) Toplam 23 (yirmi üç) madde başı birim hiçbir sözlükte yer almamaktadır. Bu madde başı birimler ve bu madde başı birimlerin ders kitaplarında geçen sıklık değerleri şu şekildedir: ab (2), acemioglan (1), açıklanabilir (1), açısından (2), adamcağız (3), ağlama

- (1), ağlat- (1), akiver- (1), alabil- (2), albatros (1), alıştırıl- (1), anlamsız (1), anlaşılmaz (1), apak (1), araştırıl-(1), arkadaşlık (1), asırlık (1), asilik (1), asilleştir- (1), aslında (3), aşılmaz (1), ateşçilik (3), aydınlatıl- (1).
- 3) 94 (doksan dört) madde başı birim, sözlüklerin tamamında yer almaktadır. Bu madde başı birimler ve bu madde başı birimlerin sıklık değerleri şu şekildedir: acele (1), acı (8), acı- (1), açık (9), açığöz (1), ad (25), ada (3), adet (1), adeta (4), ağ (3), ağa (3), ağar- (1), ağız (6), ağla- (2), ağrı (3), ah (2), ahiret/ahret (1), ahlak (1), ahşap (2), aile (2), ak (1), akciğer (1), akıl (14), akın (5), akşam (11), alabora (1), alay (1), alçakgönüllü (1), aldan- (1), aldır- (2), alfabe (1), alış- (2), alt (17), altın (2), ama (52), amaç (3), aman (1), ameliyat (3), ana (5), anayurt (1), anahtar (1), anı (6), anıt (6), ani (1), anlam (3), anlayış (2), anonim (1), ansiklopedi (1), ara (5), arka (8), arsız (3), art (4), art- (1), artık (I) (25), artık (II) (1), arz (1), asıl (4), asil (2), asker (18), asla (2), aş- (4), aşağı (5), aşık (1), aşk (9), at (9), at- (16), ata (3), ata- (1), ateş (3), atıl- (6), atkı (4), atla- (1), atlat- (1), av (3), avcı (1), avla- (4), avuç (3), ay (16), ayak (15), aydın (1), ayır- (5), aylık (2), ayna (1), ayrı (6), ayrıca (6), ayrılık (1), ayrıntı (1), az (11), azal- (2), azap (1), azgın (1), azıcık (2), azim (5), aziz (2).
- 4) En yüksek sıklık değeri 62 (altmış iki) ile al- sözcüğüne aittir. Ama (52), ara (35), anlat- (26), ad (25), artık (I) (25), adam (23) şeklinde sıralanmaktadır. Bu sözcüklerden al-, anlat- ve adam Serhat Yayınları'ndan çıkan sözlükte yer almamaktadır.
- 5) Fiil kök/tabanlarının "-ıl-" eki alarak oluşturdukları madde başı birimlerden bazıları, sözlüklerin hiçbirinde rastlanmayanlar şunlardır: alıştır-ıl-, araştır-ıl-, aydınlat-ıl-.
- 6) Sözlüklerin hiçbirinde madde başı birimlerin örnek kullanımı (tanık cümleler) gösterilmemiştir.
- 7) Okul sözlüklerinin hepsinde ön söz (sunuş, birkaç söz, hitap) yer almaktadır. Burada sözlüğü hazırlayan kişi/komisyon üyeleri sözlükle ilgili genel bilgiler vermişlerdir. Sözlüğün hazırlanış amacı, kimlere yönelik olduğu açıklanmıştır.
- 8) Akçağ Yayınları arasında çıkan sözlüğün kapasitesi, 13.581 madde başı birim iken; TDK Yayınları arasında çıkan sözlükte 11.630 söz

bulunmaktadır. Diğer sözlüklerde toplam kaç madde başı birim olduğu belirtilmemiştir.

- 9) İncelenen dört sözlükte “kısaltmalar (özel işaretler)” bölümü olmasına karşın, TDK Yayınları arasında çıkan sözlükte bu bölüme yer verilmemiştir.
- 10) İncelenen bütün sözlüklerde madde başı birimler kalın siyah punto ile yazılmasına karşın, TDK yayınları arasında çıkan sözlükte bu birimler kırmızı kalın punto ile yazılmıştır.
- 11) İncelenen hiçbir sözlükte resim, fotoğraf ya da karikatür gibi hiçbir görsel öğeye yer verilmemiştir.
- 12) İlk basımı 1960’lı yıllarda yapılan ve hiç değiştirilmeden basımına devam edilen sözlüklerde yazım ve sesletim tutarsızlıkları vardır.
- 13) Serhat Yayınları ve TDK Yayınları arasında çıkan sözlükler, bir komisyon (çalışma grubu/yayın kurulu) tarafından hazırlanmışken, diğer sözlükler tek yazar tarafından hazırlanmıştır.
- 14) Hiçbir sözlükte, yararlanılan ve taranan kaynakların yer aldığı “Kaynaklar” bölümü bulunmamaktadır.

5. SONUÇLAR VE ÖNERİLER

5.1. Sonuçlar

- 1) İlköğretim Okulları için hazırlanan Türkçe sözlüklerin, Türkçe ders kitaplarındaki söz varlığını yansıtmaya düzeylerinin yeterli olduğu söylenebilir.
- 2) İlköğretim Okulları için hazırlanan Türkçe sözlüklerde, modern Sözlükbilim yöntem ve ilkelerinden yeterince yararlanılamamıştır.
- 3) İncelenen sözlüklerden kimisinin 2005 ve sonraki yıllarda yeni baskısı yapılmasına karşın, yapılandırmacı anlayışa uygun düzenlemelere gidilmemiştir.

5.2. Öneriler

- 1) Sözlük hazırlayıcıları, ders kitapları hazırlayıcıları ve çocuk edebiyatı yazarları ile daha yakın işbirliği içinde olmalıdır.
- 2) Sözlük hazırlayıcıları, Sözlükbilim uzmanlarından daha fazla yardım ve destek almalıdır.
- 3) Sözlüklerin yeni baskıları, "Yapılandırmacı yaklaşım"ın temel ilkeleri doğrultusunda hazırlanmalıdır.

- 4) Okul sözlüklerinin maliyeti düşürmek için 3. hamur kâğıda basılması, sözlüklerin kullanışlılığını ve kalıcılığını olumsuz yönde etkilemektedir. Bu itibarla, sözlüklerin yeni baskıları biçimsel açıdan daha kaliteli hale getirilmelidir.
- 5) Sözlüklerin gözden geçirilerek yeni baskıları yapılmalıdır. Yeni sözcük ve terimler konulmalıdır. Bunun yanında çıkarılması gereken sözcükler varsa çıkarılmalıdır.
- 6) Sözlüklerdeki söz varlığı tespit edilirken, metin sözlükleri, yazar sözlükleri (içkin sözlük), dönem sözlükleri, 100 temel eser (ve muadili) kapsamındaki eserler de özenle ve titiz bir şekilde taranmalıdır.
- 7) Tanımlar, açık, anlaşılır, tam ve doğru olarak verilmelidir. Uzun tanımlardan kaçınılmalıdır.
- 8) Tanımları zor olan kavramların resimleri, karikatürleri bulunmalıdır. Resimleri düzgün çizilemeyen varlıkların fotoğrafları konulmalıdır.
- 9) Sözlüklerde yaygın olarak kullanılan “kısaltmalar”a (İng. abbreviation) yer verilmesi yararlı ve uygun olacaktır. Örneğin, TBMM, NATO, BM, AB vb.
- 10) Sözlüklerde özellikle madde başı birimlerin “hecelemesi” (İng. syllable) gösterilmelidir. Bu durum, öğrencilerin ilgili sözcüğü daha kolay ve doğru okuyabilmesini, sözcüğün yapısını daha kolay kavrayabilmesini sağlayacağından uygun ve yararlı olacaktır. Sözcüklerin sesletimlerinin de gösterilmesi gerekir.

KAYNAKLAR

A. Akademik/Bilimsel Kaynaklar

- AKSAN, D. (2007). *Her Yönüyle Dil*. (4. Baskı). Ankara: TDK Yayınları.
- BUDAK, Y. (2000). Sözcük Öğretimi ve Sözlüğün İşlevi. *Dil Dergisi*, S: 92, 19-25.
- ÇOTUKSÖKEN, Y. (1992). *Dil ve Edebiyat Terimleri Sözlüğü*. İstanbul: Cem Yayınları.
- KAYA, N. (2007). *Okul Sözlüklerinin Değerlendirilmesi (1945-2005)*. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- MACLAREN, G. A. (2007). *Türkçe Sözlüklerdeki Tanımlarda Eylemden Türemiş Sözcüklerin Üye ve Rol Yapısının Yeri*. Basılmamış Yüksek Lisans

Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI. (2000). *İlköğretim Okulu Türkçe Yazı Programı 6-7-8*. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.

ÖZÖN, M.N. (2000). *İlköğretim Okulları İçin Çağdaş Türkçe Sözlük*. İstanbul: İnkılâp Kitabevi.

SAYALI, M. (1992). *Türkçe Sözlük (1988) Üzerine Genel Değerlendirme (1), Çağdaş Türk Dili*, S. 58, 32-34.

SEVER, S. (2004). *Türkçe Öğretimi ve Tam Öğrenme*. Ankara: Anı Yayıncılık.

SEVER, S. (2008). *Çocuk ve Edebiyat*, İzmir: Anı Yayıncılık.

TÜRK DİL KURUMU. (2005). *Türkçe Sözlük*. (10. Baskı), Ankara: TDK Yayınları.

YILMAZ, E. (2009). *Türkiye Türkçesi Üzerine Araştırmalar*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.

B. İncelenen Kaynaklar

DOĞAN, A. (2008). *İlköğretim Türkçe Sözlük 6-7-8*, Ankara: Akçağ Yayınları.

PÜSKÜLLÜOĞLU A. (2009). *İlköğretim 6., 7., 8. Sınıflar İçin Türkçe Sözlük*. (15. Baskı). Ankara: Arkadaş Yayınevi.

ATEŞ, T. (2003). *Örneklili Türkçe Sözlük İlköğretim II. Aşama*. (3. Baskı). Ankara: Esen Yayınları.

SERHAT A.Ş. YAYIN KURULU. (t.y.). *İlköğretim 6., 7., 8. Sınıflar İçin Türkçe Sözlük*. İstanbul: Serhat Yayınları.

İLKÖĞRETİM OKULLARI İÇİN TÜRKÇE SÖZLÜK ÇALIŞMA GRUBU. (2005). *İlköğretim Okulları İçin Türkçe Sözlük*. Ankara: TDK Yayınları.

MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI. (2008). *İlköğretim Türkçe 6 Ders Kitabı*. (3. Baskı). İstanbul: Feza Gazetecilik.

MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI. (2008). *İlköğretim Türkçe 7 Ders Kitabı*. (2. Baskı). Ankara: Özgün Matbaacılık.

MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI. (2008). *İlköğretim Türkçe 8 Ders Kitabı*. İstanbul: Feza Gazetecilik.

EK: Tablo 1: İlköğretim 6., 7., 8. Sınıflar Türkçe Ders Kitapları'ndaki "Anlatı Metinleri"nde Geçen "a" Harfiyle Başlayan Madde Başlı Birimlerin Sıklık Durumları ve Belirlenen 5 (Beş) Türkçe Okul Sözlüğünde Bulunma Durumları:

Madde Başlı Birimler	Sıklık Durumu	Akçağ Yay.(157) %80.51	Arkadaş Yay.(158) % 81.44	Esen Yay.(158) % 81.44	Serhat Yay (111) % 57.21	TDK Yay.(153) %78.86
ab	2					
abla	9	X	X	X		X
acaba	5	X		X	X	X
acayip	1	X		X	X	X
acele	1	X	X	X	X	X
acemioglan	1					
acı	8	X	X	X	X	X
acı-	1	X	X	X	X	X
acilen	1	X		X		X
aç	2	X	X	X		X
aç-	11	X	X	X		X
açık	9	X	X	X	X	X
açık göz	1	X	X	X	X	X
açıklama	3	X				X
açıklanabilir	1					
açıklık	2	X		X	X	X
açıl-	6	X	X	X		X
açısından	2					
ad	25	X	X	X	X	X
ada	3	X	X	X	X	X
ada-	1	X	X		X	X
adam	23	X	X	X		X
adamcağız	3					
adem	1	X	X	X		X
adet	1	X	X	X	X	X
adeta	4	X	X	X	X	X
adım	1	X	X	X		X
adımla-	1	X	X			X
adına	1					
afet	1		X	X	X	X
ağ	3	X	X	X	X	X
ağa	3	X	X	X	X	X
ağabey	3	X	X	X		X
ağaç	13	X	X	X		X
ağar-	1	X	X	X	X	X
ağır	2	X	X	X		X
Ağırlıklı	1			X		
ağız	6	X	X	X	X	X
ağlama	1					
ağla-	2	X	X	X	X	X
ağlat-	1					
ağrı	3	X	X	X	X	X
ah	2	X	X	X	X	X

ahiret/ahret	1	X	X	X	X	X
ahlak	1	X	X	X	X	X
ahşap	2	X	X	X	X	X
aile	2	X	X	X	X	X
ait	4	X	X	X		X
ak	1	X	X	X	X	X
ak-	5	X	X	X		X
akciğer	1	X	X	X	X	X
akıl	14	X	X	X	X	X
akıllı	1	X	X	X		
akın	5	X	X	X	X	X
akıver-	1					
akraba	1	X	X	X		X
akrabalık	1					
aksilik	1	X		X		X
aksine	1		X			
akşam	11	X	X	X	X	X
aktar-	2	X	X	X		X
al-	62	X	X	X		X
alabil-	2					
alabildiğine	1	X	X	X		
alabora	1	X	X	X	X	X
alakadar	1			X		
alay	1	X	X	X	X	X
albatros	1					
alçak	3	X	X	X	X	
alçakgönüllü	1	X	X	X	X	X
aldan-	1	X	X	X	X	X
aldır-	2	X	X	X	X	X
alet	1	X	X	X		X
alfabe	1	X	X	X	X	X
alın	1	X	X		X	X
alın teri	1				X	
alın-	7	X	X		X	X
alış-	2	X	X	X	X	X
alıştır-	1	X	X	X		X
alıştırıl-	1					
alkış	2	X	X	X		X
Allah	7		X	X	X	X
alt	17	X	X	X	X	X
altı	3		X	X		X
altın	2	X	X	X	X	X
ama	52	X	X	X	X	X
amaç	3	X	X	X	X	X
aman	1	X	X	X	X	X
amca	1	X	X	X		X
ameliyat	3	X	X	X	X	X
an	10	X	X	X		X
an-	6	X	X	X		X
ana	5	X	X	X	X	X
anayurt	1	X	X	X	X	X
ancak	6	X	X	X		X
anı	6	X	X	X	X	X
anımsa-	1	X	X	X		X
anıt	6	X	X	X	X	X

ani	1	X	X	X	X	X
anla-	19	X	X	X		X
anlam	3	X	X	X	X	X
anlamsız	1					
anlaş-	1		X	X		X
anlaşıl-	2	X	X	X		X
anlaşılmaz	1					
Anlaşma	2	X	X	X	X	
anlaşmazlık	2	X	X	X		
anlat-	26	X	X	X		X
anlayış	2	X	X	X	X	X
anne	18	X	X	X		X
anonim	1	X	X	X	X	X
anons	2	X		X	X	X
ansiklopedi	1	X	X	X	X	X
apak	1					
ara	35	X	X	X	X	X
ara-	5	X	X	X		X
araba	1	X	X	X		X
araç	4	X	X	X		X
aralık	1	X	X	X		X
araştırıl-	1					
arka	8	X	X	X	X	X
arkadaş	19	X	X	X		X
arkadaşlık	1					
arsız	3	X	X	X	X	X
art	4	X	X	X	X	X
art-	1	X	X	X	X	X
artık (I)	25	X	X	X	X	X
artık (II)	1	X	X	X	X	X
artır- / arttır-	8	X	X		X	X
arz	1	X	X	X	X	X
arzula-	1		X	X	X	X
as-	2	X	X	X		X
asıl	4	X	X	X	X	X
asırlık	1					
asil	2	X	X	X	X	X
asilik	1					
asilleştir-	1					
asker	18	X	X	X	X	X
askerlik	3	X	X	X		X
asla	2	X	X	X	X	X
aslında	3					
aş-	4	X	X	X	X	X
aşağı	5	X	X	X	X	X
aşık	1	X	X	X	X	X
aşılmaz	1					
aşk	9	X	X	X	X	X
at	9	X	X	X	X	X
at-	16	X	X	X	X	X
ata	3	X	X	X	X	X
ata-	1	X	X	X	X	X
ateş	3	X	X	X	X	X
ateşçi	10	X	X	X	X	X
ateşçilik	3					

ateşkes	1	X	X	X		X
ateşle-	1	X	X	X		X
ateşli	2	X	X	X		X
atık	2			X		X
atıl-	6	X	X	X	X	X
atkı	4	X	X	X	X	X
atla-	1	X	X	X	X	X
atlan-	1	X				
atlat-	1	X	X	X	X	X
av	3	X	X	X	X	X
avcı	1	X	X	X	X	X
avla-	4	X	X	X	X	X
avlan-	1		X	X	X	
avuç	3	X	X	X	X	X
avun-	1	X	X	X		X
ay	16	X	X	X	X	X
ayak	15	X	X	X	X	X
ayak ucu	1	X	X	X		
ayakkabı	1	X	X	X		X
ayarla-	1	X	X	X		X
aydın	1	X	X	X	X	X
aydınlattıl-	1					
aydınlık	3	X	X	X	X	
ayır-	5	X	X	X	X	X
aylık	2	X	X	X	X	X
ayna	1	X	X	X	X	X
aynı	9	X	X	X		X
ayrı	6	X	X	X	X	X
ayrıca	6	X	X	X	X	X
ayrıl-	12	X	X	X		X
ayrılık	1	X	X	X	X	X
ayrıntı	1	X	X	X	X	X
az	11	X	X	X	X	X
azal-	2	X	X	X	X	X
azap	1	X	X	X	X	X
azgın	1	X	X	X	X	X
azıcık	2	X	X	X	X	X
azim	5	X	X	X	X	X
azimli	1	X				
aziz	2	X	X	X	X	X

Kalin harflerle yazılanlar hic bir sozlukte yer almayan kelimelerdir.

**THE EVOLUTION OF THE TURKISH DICTIONARIES THAT
PREPARED FOR ELEMENTARY EDUCATION (6th, 7th, 8th
GRADES) TO REFLECT THE VOCABULARY OF THE TURKISH
TEXTBOOKS***

Engin YILMAZ

Yonca KOÇMAR

EXTENDED ABSTRACT

This study prepared for determining the level of the Turkish dictionaries that prepared for elementary education (6th, 7th, 8th grades) reflection "vocabulary" in Turkish textbooks (MEB; 6., 7., 8. grades). This study is prepared for bringing various suggestions to dictionary preparatories. This study used screening model that is in the descriptive researches. Totally, five Turkish school dictionaries that prepared for elementary education (6th, 7th, 8th grades) were published by different publishing houses in various dates. They were selected through simple random sampling based on probability. Given information about lexicography as educational material, particularly of-school lexicography. In education, benefits and functions of school dictionaries were mentioned. Levels of students to use the appropriate dictionary, contributes to better learn Turkish and improve their ability to understand-tell etc. In 1945 Mustafa Nihat ÖZÖN issued the first of the school dictionary. Regardless of what the purpose and nature of all matter in the dictionary at least 4 (four) consists of elements:

1. Writing of the word that is the last form in the language, emphasis of the word, pronunciation of the word,
2. Its place in grammar types (noun, verb etc.)
3. Description (lexicographical)
4. Given the evidence may constitute recognition example (witness) sentences

Determined five Turkish school dictionaries were examined in terms of compliance modern lexicology principles and methods. Objectives have been identified in the presentation (preface) of the dictionary. In this study, these relationships are determined by the method of preparing dictionary and brief introductions were made. Selected dictionaries are:

- Akçağ Yay., (haz. Ahmet Doğan), (2008), *İlköğretim Türkçe Sözlük 6-7-8*, Ankara, 490 s.
- Arkadaş Yay., (haz. Ali Püsküllüoğlu), (2009), *İlköğretim 6., 7., 8. Sınıflar İçin Türkçe Sözlük*, 15. baskı, Ankara, 621 s.

* This article, 1-3 October 2009 held at the 18. National Educational Sciences Convention (Ege University) have been offered in the report were made is the shape of the article were expanded.

- Esen Yay., (haz. Temel Ateş), (2003), *Örneklî Türkçe Sözlük İlköğretim II. Aşama*, 3. Baskı, Ankara, 846 s.
- Serhat Yay., (haz. Serhat A.Ş. Yayın Kurulu), *İlköğretim 6., 7., 8. Sınıflar İçin Türkçe Sözlük*, İstanbul, 640 s.
- TDK Yay. (haz. İlköğretim Okulları İçin Türkçe Sözlük Çalışma Grubu), (2005), *İlköğretim Okulları İçin Türkçe Sözlük*, Ankara, 774 s.

All of "narrative text" in the Elementary Schools (6th, 7th, 8th grades) Turkish textbook that Ministry of Education, approved by the Presidency TTK and in 2008-2009 academic year are read in Sakarya Province been transferred to a computer. Help of the "Cibakaya 2.2" index programme, "alphabetical index" was created. There are 194 articles in total lexemes which obtained the alphabetical index "a" material forming. These cases have been identified frequently in the textbooks and determined as it considers the case of determined 5 (five) dictionaries and shown in table.

The dictionaries that published by Arkadaş and Esen Publications came in first place with 81.44% percent about include 158 lexemes. Akçağ Publication has %80.51 percent about include 157 lexemes. TDK Publication has %78.86 percent about include 153 lexemes. Serhat Publication has %57.21 percent about include 111 lexemes. Total 94 (ninety four) lexemes are all in the dictionary. 23 (twenty three) lexemes are not included in any dictionary. Have the highest frequency for some of the lexemes respectively, as follows: take (62), but (52), space (35), tell (26), noun (25), longer (26), man (23)... Take, tell and man words aren't in the dictionary of Serhat Publication.

As a result of research; Turkish school dictionaries that prepared for elementary education (6th, 7th, 8th grades) reflecting the vocabularies may be said to be adequate levels in Turkish textbooks, but methods and principles could not get enough from modern Lexicology. None of the examples of the use of dictionary words (witness sentences) are not shown. No pictures, photos or visual elements such as caricature are nothing in the dictionary. There isn't a "Resources" section that has used and scanned resources. Dictionary preparers should be in closer cooperation with textbook preparers, children's literature authors and Lexicology professionals.